

KRIR/3823/10

Warszawa, 2010-11-25

**Szanowny Pan
Grzegorz Schetyna
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Szanowny Panie Marszałku,

W odpowiedzi na pismo z dnia 27 października br., znak: GMS-WP-183-193/10, przy którym przekazano poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o izbach rolniczych z prośbą o opinię – poniżej przedstawiam stanowisko samorządu rolniczego w tej sprawie.

Nowelizacja ustawy o izbach po blisko 15-letniej reaktywacji działalności jest zdaniem samorządu rolniczego konieczna do właściwego i sprawnego funkcjonowania dla dobra rolników polskich. Zdeterminowane jest wieloma względami m.in. wejściem przez Polskę do Unii Europejskiej, gdzie samorząd rolniczy powinien mocno dbać i zabiegać o interesy polskich rolników. Ale również niewystarczającymi finansami do właściwego reprezentowania polskiej wsi (jest 2% odpis z podatku rolnego), gdzie samorząd rolniczy zmuszony jest do poszukiwania innych źródeł dochodu. W projekcie ustawy proponujemy uregulowanie członkostwa w izbach rolniczych, aby członkiem izby był posiadacz co najmniej 1 ha ziemi. Samorząd rolniczy chcąc dobrze służyć rolnikom chce reprezentować rolników, bo dotychczas członkami samorządu rolniczego są podatnicy podatku rolnego czyli także działkowcy oraz wszyscy posiadacze np. paru arów ziemi. Także, bazując na doświadczeniach również innych krajów europejskich jak Francja czy Niemcy, izby rolnicze powinny mieć możliwość odpłatnego świadczenia usług doradczych na rzecz rolników – co zostało ujęte w tym projekcie. Krajowa Rada Izb Rolniczych dostrzegając mocno powyższe problemy utworzyła Zespół ds. nowelizacji ustawy, który przygotował stosowne zmiany do ustawy przekazując go do wszystkich Klubów Poselskich. Powyższy projekt również bazuje

na projekcie przygotowanym przez Zespół KRIR niemniej jednak wprowadza wiele, budzących niepokój samorządu rolniczego, niekorzystnych zmian.

Biorąc powyższe pod uwagę, bazując na wieloletnim doświadczeniu samorządu rolniczego, konieczne jest wniesienie wielu szczegółowych uwag, które przedstawiamy poniżej.

1. Proponuje się dodanie zapisu ust. 2 w art. 1 o następującym brzmieniu:

1) w art. 1 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Członkami samorządu rolniczego z mocy prawa są:

1) osoby fizyczne i prawne, które są posiadaczami gospodarstwa rolnego o powierzchni co najmniej 1 ha fizycznego,

2) osoby fizyczne i prawne, będące podatnikami podatku dochodowego z działów specjalnych produkcji rolnej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych i podatku dochodowym od osób prawnych,

3) członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych posiadający w tych spółdzielniach wkłady gruntowe o powierzchni co najmniej 1 ha fizycznego.”..

W zapisie tym zaproponowano, aby członkami samorządu rolniczego były osoby fizyczne i prawne, które są posiadaczami gospodarstwa rolnego o powierzchni co najmniej 1 ha fizycznego. Ta sama zmiana dotyczy członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych. Zmiana ta podyktowana jest włączenia z mocy prawa jako członków samorządu rolniczego posiadaczy gospodarstw rolnych (a nie podatników płacących podatek rolny będących posiadaczami działek np. rekreacyjnych).

2. Do zmiany 4, 6b, 8c, 11 oraz 13

W zaproponowanym ust. 3 art. 6 wyklucza się przewodniczących rad powiatowych z możliwości wydawania decyzji administracyjnych po uzyskaniu upoważnienia Prezesa izby. Nie jest to uzasadnione z uwagi na wcześniejsze doświadczenie samorządu rolniczego funkcjonujących na poziomie województwa i wielkich walnych zgromadzeń, złożonych przy dużych obszarowo izbach, nawet z kilkuset delegatów (np. Mazowsze 577 delegatów). Rady powiatowe, zdaniem samorządu rolniczego, są niezbędne do prawidłowego funkcjonowania izb rolniczych. To rady powiatowe są najbliższe rolników, często do nich bezpośrednio są zgłaszane problemy i na radach powiatowych formułowane są wnioski do realizacji przez Zarząd izby. Ta sama argumentacja dotyczy zmiany:

- 6 lit. b uchylającej pkt 11 w art. 8 ust. 2 traktujący, iż statut izby określa w szczególności szczegółowe zasady działania rad powiatowych izby,
- 8 pkt c nadającej nowe brzmienie art. 12 ust. 1 pkt 10 wykluczającej również rady powiatowe z możliwości korzystania z diet i zwrotu kosztów podróży służbowych,
- 11 dotyczącej art. 22, gdzie w nowo określonym ust. 4 określa się, iż pracownikiem biura nie może być delegat (w obowiązującej ustawie jest członek rady powiatowej); nie jest określone i brak ujednoliconego sformułowania odnośnie określenia delegat,
- 13 dotyczącej uchylecia art. 22 a mówiącego o zasadach funkcjonowania rad powiatowych izby rolniczej.

Niekonsekwencją zaproponowaną w omawianej nowelizacji ustawy jest nieuchylenie pkt 4 w art. 9 ust. 1, który określa, że organami izby są rady powiatowe, jednocześnie zaś uchyla się ich zasady funkcjonowania oraz finansowania.

3. Do zmiany 7

W ust. 2 art. 10 w nowelizacji proponuje się skrócenie kadencji walnego zgromadzenia z 4 lat do 3. Zmiana ta, zdaniem samorządu rolniczego, nie znajduje żadnego uzasadnienia. Kadencja w projekcie przygotowanym przez KRIR została zaproponowana 6-letnia. Wynika to z dotychczasowego doświadczenia w działalności izb rolniczych w Polsce, że wybory do izb rolniczych stanowią wielki wysiłek finansowy i organizacyjny, co przy obecnych dochodach oraz mało rozbudowanych strukturach izb byłoby niezasadne, a działalność sprowadzałaby się do nieustających spraw organizacyjnych, pozostawiając niewiele czasu na pracę merytoryczną. Ponadto podkreślić należy, iż w Polsce wybory do izb rolniczych jako jedyne wybory powszechne nie są pokrywane z budżetu państwa a w całości są pokrywane z dochodów izb rolniczych stanowiąc wielki obciążenie finansowe dla izb (środki finansowe z budżetu państwa (PKW) na wybory do samorządu terytorialnego w 2010 r. obejmujące ten sam obszar całego kraju zaplanowane zostały w wysokości 157 mln zł).

Niekonsekwencją jest zaproponowane nowe brzmienie art. 25 w zmianie 14, stanowiącym iż wybory do walnego zgromadzenia izb zarządza zarząd izb.... Najpóźniej w 15 dniu przed upływem **4 lat od dnia poprzednich wyborów**.

4. Do zmiany 14 „Rozdział 4. Zasady przeprowadzania wyborów do walnego zgromadzenia izb”.

Samorząd rolniczy wyraża zdecydowany sprzeciw wobec zmiany zasad przeprowadzania wyborów do walnego zgromadzenia izb. Z zaproponowanego brzmienia art. 25, 32 wynika, że wybory do walnego zgromadzenia izby ma zarządzać zarząd izby a nie jak dotychczas Krajowa Rada Izb Rolniczych. Zasady i tryb przeprowadzania wyborów mają być określone w statucie izby a nie w uchwale Krajowej Rady Izb Rolniczych (jak jest obecnie). Należy zauważyć, że z uwagi na fakt, że każda z 16 izb posiada zgodnie z ustawą osobowość prawną i jest odrębnym podmiotem, każda z izb ma inny statut mogłaby być duża niejednorodność w sposobie, trybie i terminach przeprowadzania wyborów. Mogłoby to powodować duży chaos w samorządzie rolniczym a nawet powodować nieuczciwość w sytuacji posiadania ziemi w kilku województwach i kłopoty z powołaniem i funkcjonowaniem Krajowej Rady Izb Rolniczych (do kiedy ma mieć kadencje poprzednia KRIR a kiedy powinna rozpocząć kadencję nowa).

Zgłaszając powyższe zastrzeżenia do zaproponowanych zmian, Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych doceniając wysiłek Posłów, którzy również dostrzegli konieczność nowelizacji ustawy o izbach rolniczych - informuje, iż omawiany projekt w wielu, rozwiązaniach (kadencja walnego zgromadzenia, zasady i tryb przeprowadzania wyborów, wykluczenie rad powiatowych) jest nie do zaakceptowania przez samorząd rolniczy, który przecież jest podmiotem tej ustawy i jego zdanie powinno być decydujące dla akceptacji zmian przepisów.

W załączeniu Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych przesyła projekt ustawy zmieniającej ustawę o izbach rolniczych, przygotowany przez utworzony przez Krajową Radę Zespół ds. nowelizacji ustawy z uprzejmą prośbą do Pana Marszałka o poparcie tej inicjatywy przez Posłów.

Załącznik: 1

Otrzymuje:

1. Pan Lech Czapla
Szef Kancelarii Sejmu RP

PREZES
Krajowej Rady Izb Rolniczych
Wiktor Szmulewicz

Dot. GS-020-1363/10